

*Liite:
Sohenne veteraanien
palvelut osana vanhustalokojen*

1 VANHUSNEUVOSTO HEINOLA 28.11.2019

Uuden lain edellyttämät ydinkohdat:

1. Veteraanit ovat lakisääteinen erityisryhmä
2. Veteraaneille on tehtävä palvelutarpeen arviointi ja kirjallinen palvelusuunnitelma ja toteutettava palvelusuunnitelma
3. Veteraanien saamat palvelut eivät saa olla samansuuruisia, vaan kunkin veteraanin palvelusuunnitelman mukaisia
4. Veteraanien saamat palvelut ovat maksuttomia eikä niistä saa periä omavastuuosuuksia

Kotona asumista tukevien palveluiden yleiset periaatteet Valtiokonttorin ohjelman mukaisesti:

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on tukea monipuolisesti rintamaveteraanin kotona selviytymistä.

Määrärahaa voi käyttää itsenäistä selviytymistä tukeviin palveluihin ja niistä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen.

Palvelujen tulee perustua palvelutarpeen kartoitukseen.

Rintamaveteraanin tuloja ei oteta huomioon, vaan palvelun tarve on ratkaiseva.

Kunta toimii kotona asumista tukevien palveluiden vastuullisena järjestäjänä.

Kunta voi tuottaa palvelut itse tai hankkia ne valitsemaltaan palveluntuottajalta tai palveluntuottajilta

Palvelut voidaan järjestää myös palvelusetelillä hyväksi käyttäen.

Palvelusetelin käyttö edellyttää;

- että rintamaveteraani kykenee itse tai läheistensä avulla hankkimaan palvelutarvettaan vastaavat palvelut palveluseteliä hyväksi käyttäen.

Kotipalvelulla tarkoitetaan mm. hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta.

Kotisairaanhoido voi olla ympäri vuorokauden jatkuvaa, mutta päivittäisten kustannusten ei tule ylittää laitoksessa annettavan ympärivuorokautisen hoidon keskimääräistä hintaa.

Keskimääräisenä hintana voidaan pitää noin 200 euroa/päivä.

Myös saattohoito voidaan korvata kotiin, jos veteraanin siirtäminen laitokseen tuossa vaiheessa ei ole enää perusteltua. Edellä mainittu raja kustannuksille ei koske saattohoitoa.

Kotiholtoon voi sisältyä myös Jalkaholtoa silloin kun se annetaan kotona.

Kotiholtoon on varattava riittävästi alkaa olla veteraanin luona.

Kotipalveluun sisältyvinä tukipalveluina annetaan ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja.

Tukipalveluna voidaan korvata myös esimerkiksi lumen aurausta ja nurmikon leikkausta. Näiden palvelujen tulee kohdistua rintamaveteraanin vakituiseen asuntoon tai sen pihapiiriin.
Myös pieniä, kotona asumista tukevia asunnon muutostöitä voidaan korvata.

Sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja ovat esimerkiksi erilaiset virkistyspäivät / tilaisuudet. Kauneushoitopalveluja voidaan korvata osana tällaista päivää, mutta ei muuten.

Ateriapalvelu voidaan järjestää kunnan omana toimintana tai esimerkiksi lounaseteleillä. Lounassetelin käyttö edellyttää, että rintamaveteraani kykenee itse hankkimaan ateriapalvelun lounasseteliä hyväksi käyttäen. Ateriapalvelu ei sisällä mahdollisuutta ostaa ruokatarvikkeita kaupasta.

Apuvälinepalvelut

Määrärahaa voidaan käyttää apuvälinepalveluihin niiltä osin, kun ne eivät kuulu terveydenhuoltolain 29 § 5 kohdan lääketieteellisin perustein hankittaviin apuvälineisiin, jotka kunnan tulee tarjota kuntalaisille maksutta.

Määrärahaa voidaan käyttää myös rintamaveteraanin tarvitseman turvapuhellinpalvelun kustannuksiin.

Tuettu kotona kuntoutuminen

Tuettua kotona kuntoutumista voidaan antaa sekä kuntoutuksena että kotona asumista tukevana palveluna.

Käytetäänkö kuntoutusmäärärahaa vai kotona asumista tukevien palvelujen määrärahaa riippuu rintamaveteraanin tarpeesta ja toteuttaako sitä sosiaali- vai terveydenhuolto.

2

On suositeltavaa, että tilanteessa, jossa veteraanit eivät enää jaksaa lähteä kodin ulkopuolelle kuntoutukseen, kunta järjestää entistä enemmän tuettua kotona kuntoutumista.

Liikkumista tukevat palvelut

Rintamaveteraaneille kotona asumista tukevat palvelut voivat olla esimerkiksi sosiaalihuoltolain 14 §:n 1 momentin 9 kohdan liikkumista tukevia palveluja, jotka on kuvattu sosiaalihuoltolain 23 §:ssä.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Jos rintamaveteraani tarvitsee saattajaa asointi- tai virkistysmatkoilla, niin saattajan matkakulut voidaan korvata.

Puolesta asolmista ilman veteraanin mukanaoloa ei korvata.

Määrärahaa ei voida käyttää terveydenhuollosta aiheutuneisiin matkakustannuksiin, jotka kuuluvat sairausvakuutuslain piiriin. Lakiin vammalsuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) perustuvaa kuljetuspalvelua ja henkilökohtaisen avustajan käytöstä aiheutuvia kustannuksia ei korvata.

Matkojen määrää ei ole rajoitettu, vaan niitä on myönnettävä tarpeen mukaan.

Asiointi- ja virkistysmatkat voivat oman kunnan lisäksi suuntautua naapurikuntien alueelle.

Omaishoidon tuki

Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) mukainen omaishoidon tuki korvataan kunnalle tai kuntayhtymälle siitä aiheutuneiden todellisten kustannusten mukaan. Veteraanille omaishoidon tuen palvelut ovat maksuttomia.

Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, omaishoitajan vapaapäivistä ja omaishoittoa tukevista palveluista. Myös omaishoitajan eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut korvataan hoitokorvauksen lisäksi.

3

Omaishoidon tuesta laaditaan hoitajan ja kunnan kesken sopimus. Hoidettavalle laaditaan aina hoito- ja palvelusuunnitelma, joka on sopimuksen liitteenä (Laki omaishoidon tuesta 7 § ja 8 §).

Myös omaishoidon tuesta päätettäessä kunnan on käytettävä tarveharkintaa. Jos omaishoidon tuen tarvetta selvitettyä todetaan, että veteraani on omaishoidon tuen tarpeessa, kun otetaan huomioon hänen toimintakykynsä, tarvittavan hoidon määrä, sitovuus ja vaativuus, niin *omaiholdon tuki myönnetään riippumatta siitä, maksetaanko kunnassa muille kuntalaisille omaishoidon tukea.*

Palveluasuminen

Palveluasumisessa veteraani vastaa asunnon vuokrasta, sähköstä ja vedestä. *Palveluasumisen palveluista ei peritä aslakasmaksua veteraanilta.*

Yhdistysten huomioltavaa

Yhdistysten on tavattava jokainen veteraani heidän kodeissaan ja luotava tiiviit suhteet kuntien päättäjiin ja veteraanipalveluja hoitaviin henkilöihin

- 1. Yhteydenpito jäseniin ja erityisesti tunnuksen omaaviin veteraaneihin, puolisoihin ja leskiin. Yhteydenpidon kautta saadaan viestitettyä kentän tilannetta - mikä toimii ja mihin pitää puuttua.**
- 2. Järjestöjen avustustoiminta; taloudellista tukea myös puolisoille ja leskille. Taloudellisen tuen hakemukset yhdistyksiltä kulkevat pääsääntöisesti piirin sosiaalineuvojan kautta. Yhteytieto: Risto Kajaste osoite; Sotilaankatu 6 15700 Lahti, posti; risto.kajaste@kolumbus.fi, puh. 045 277 6377**
- 3. Järjestöjen kummitoiminta; tavoitteena vähentää yksinäisyyttä, tiedottaa toiminnoista ja lisätä osallisuuden kokemista.**